

**Handläggare**  
Susanna Nyttell  
Telefon: 0850815029

**Till**  
Skarpnäcks stadsdelsnämnd  
2019-10-17

## **Remiss från kommunstyrelsen Stockholms stad - Revidering Stockholms stads Vision 2040. Kommunstyrelsens dnr KS 2019/483 (4/5)**

### **Förslag till beslut**

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar följande:

Detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

### **Sammanfattning**

Skarpnäcks stadsdelsnämnd har fått ett förslag till reviderad vision för staden på remiss från kommunstyrelsen. På uppdrag av kommunfullmäktige har en revidering av Vision 2040 genomförts under våren 2019. Revideringen av visionen har tagit sin utgångspunkt i kunskaper om utveckling och trender på lokal, nationell och global nivå, som har betydelse för Stockholmsregionen och dess särskilda förutsättningar och utmaningar.

Arbetet har lett fram till att ett förslag till en ny långsiktig vision för staden har tagits fram: *Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm*. Förslaget till ny vision är, i likhet med budgeten, indelad i tre huvudteman med samma utgångspunkter som kommunfullmäktiges inriktningsmål:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämnden ser positivt på det förslag till ny vision för staden som har tagits fram. Att visionen genom kommunfullmäktiges inriktningsmål har en tydlig koppling till nämndernas och verksamheternas arbete med planering och uppföljning är viktigt för att säkerställa att visionen är närvarande i det dagliga arbetet.

## Bakgrund

Skarpnäcks stadsdelsnämnd har fått ett förslag till reviderad vision för staden på remiss från kommunstyrelsen. Remissen har även skickats till övriga stadsdelsnämnder, facknämnder, bolag i staden, andra kommuner i Stockholmsregionen med flera. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 14 november.

## Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen samt behandlats i förvaltningsgrupp och i pensionärsråd 2019-10-10

## Ärendet

### Revidering av stadens vision

Stockholms stad har haft en stadsövergripande och långsiktig vision som överordnat styrdokument under drygt 12 år. Att utforma en gemensam vision för staden var ett arbete som påbörjades redan kring år 2005. Stockholms kommunfullmäktige beslutade i juni 2007 om en gemensam vision för staden, *Vision 2030, Ett Stockholm i världsklass*.

Kommunfullmäktige beslutade i samband med budget 2013 om att visionen skulle utvärderas och uppdateras, inte minst utifrån förutsättningen att staden växt snabbare än tidigare förväntat. Efter ett arbete som involverade många medarbetare i staden beslutade kommunfullmäktige år 2015 om *Vision 2040 – Ett Stockholm för alla*. Visionen har varit styrande för kommunfullmäktiges budget med treårsplan.

I samband med beslut om budget 2019 har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i uppdrag att samordna och leda arbetet med att revidera Vision 2040 – Ett Stockholm för alla. Revideringen har genomförts under våren 2019. Arbetet har letts av stadsledningskontorets stab och har involverat ett stort antal medarbetare i staden.

### Utgångspunkter för revideringen av visionen

Revideringen av visionen har tagit sin utgångspunkt i kunskaper om utveckling och trender på lokal, nationell och global nivå, som har betydelse för Stockholmsregionen och dess särskilda förutsättningar och utmaningar. Dessa beskrivs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och sammanfattas kortfattat nedan.

### **Demografisk utveckling**

År 2040 beräknas Stockholm ha cirka 1,3 miljoner invånare, varav en större andel än idag kommer att vara barn och äldre. Den demografiska utvecklingen är avgörande i planeringen för framtida behov av bland annat kommunal service och bostäder. Att andelen personer i yrkesverksam ålder minskar, samtidigt som behoven av bland annat äldreomsorg ökar, innebär en stor utmaning för finansieringen av välfärden. Utmaningen är ännu större för många andra kommuner i landet, vilket även innebär att pressen på det kommunalekonomiska utjämnningssystemet ökar.

Stadsledningskontoret konstaterar därför att utmaningarna för kommunal omsorg och välfärd är stora.

### **Arbetsmarknad och utbildning**

Arbetsmarknaden i Stockholms län är stark och i många branscher råder brist på arbetskraft, men det finns tydliga skillnader i arbetslöshetsnivå utifrån födelse- och utbildningsnivå. Den största skillnaden i sysselsättningsgrad finns mellan personer med kortare eller längre utbildning. För att klara utmaningarna i välfärden måste utanförskapet på arbetsmarknaden brytas, vilket i sin tur kräver att utbildningssystemet i staden fungerar väl för personer i olika åldrar och med olika förutsättningar. Skillnaderna i skolresultat utifrån elevernas socioekonomiska bakgrund har minskat det senaste året men är fortfarande stora.

### **Trygghet och tillit**

Den upplevda tryggheten och tilliten till människor i vår närhet har minskat, enligt stadens och nationella mätningar. Stadens medborgarundersökning visar dock en viss positiv utveckling 2017-2018. Skillnaderna i upplevd trygghet mellan stadens stadsdelsområden har minskat under de senaste åren, men är fortfarande stora. De anmälda våldsbrotten har också minskat de senaste åren, och även här har skillnaderna mellan stadens områden minskat.

### **Näringsliv och bostäder**

Stockholmregionen är Sveriges ledande tillväxtregion, och en av de snabbast växande regionerna i Europa. Den ekonomiska tillväxten är god och befolkningstillväxten stark. Generellt är förutsättningarna för företagande goda i Stockholms stad. Tillväxten i antalet anställda har dock framförallt skett i innerstaden under de senaste 10 åren, och är svagare i många stadsdelsområden i ytterstaden. Bostadsbristen, som leder till höga bostadskostnader, långa bostadsköer och ökad trångboddhet, är en av regionens stora utmaningar. Den begränsar stadens utveckling och näringslivets

tillväxt och drabbar i första hand socioekonomiskt svaga grupper och unga.

### **Transportsystem, tekniska försörjningssystem och teknikutveckling**

För att kunna möta befolkningstillväxten krävs en fortsatt kraftig utbyggnad av transportsystemet, samtidigt som dess klimatpåverkan ska minska och fossila drivmedel fasas ut. Den växande befolkningen ställer också stora krav på alla stadens tekniska försörjningssystem, såsom värme, el, telekommunikation, elektroniska kommunikationer, avfall, vatten och avlopp. Omfattande investeringar krävs för att säkra tillgången på dessa resurser. Digitaliseringen och artificiell intelligens medför både möjligheter till utvecklad kommunal verksamhet men även risker kring exempelvis integritetsfrågor, säkerhet och kommunikation.

### **Klimat och miljö**

Stadsledningskontoret framhåller att det förändrade klimatet är den kanske största utmaningen inför framtiden, och den kräver både minskade utsläpp och en stor anpassning av staden och samhällssystemen. Andelen förnybar energi behöver öka och miljöpåverkan från framförallt transportsektorn minska, samtidigt som en resurs- och energieffektiv samhällsutveckling främjas. Utöver detta behöver även samhällets beredskap för att klara klimatförändringar och extrema händelser bli större.

### **Förslaget till ny vision för staden**

Arbetet har lett fram till att ett förslag till en ny långsiktig vision för staden har tagits fram: *Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm*. Vision 2040 är en vision om hur staden tar till vara på möjligheterna och skapar en social, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling i Stockholm.

Förslaget till ny vision är, i likhet med budgeten, indelat i tre huvudteman med samma utgångspunkter som kommunfullmäktiges inriktningsmål:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

I remissutgåvan av visionen har texten delats in under tre rubriker som speglar inriktningsmålen: *"Mångsidig storstad för alla"*, *"Hållbar, dynamisk och växande"* samt *"En smart och innovativ storstad"*. Utifrån dessa rubriker beskrivs Stockholm år 2040 och de mål som ska nås för att skapa en långsiktig och hållbar utveckling.

I visionen lyfts särskilt fram att Stockholm ska vara ledande i genomförandet av den globala utvecklingsagendan Agenda 2030, och att stadens vision ligger i linje med de 17 globala målen för hållbar utveckling. För varje inriktningsmål förtydligas på vilket sätt arbetet inom målområdet bidrar till uppfyllandet av målen inom Agenda 2030. Stadsledningskontoret konstaterar att det redan idag görs mycket inom stadens verksamheter som bidrar till hållbarhetsmålen inom Agenda 2030, men att det också finns stora utmaningar.

Likaså framhålls vikten av ett stärkt regionalt samarbete där både Agenda 2030 och den regionala utvecklingsplanen för Stockholm, RUF5 2050, utgör gemensamma plattformar för samverkan mellan regionens aktörer. Slutligen konstateras att det internationella samarbetet blir allt viktigare i en globaliserad värld. Stockholm ska därför ”delta aktivt på den internationella arenan och samarbeta med och lära av – men också inspirera – andra städer, regioner och länder.”

### Genomförande av visionen

Stadsledningskontoret fastslår att Vision 2040 har en central roll i stadens styrsystem, och att alla stadens nämnder och bolagsstyrelser har i uppdrag att arbeta i visionens riktning. Visionen ska prägla den dagliga verksamheten, på såväl kort som lång sikt. Det framhålls att arbetet med att uppfylla visionen ska ske i dialog med stockholmare, företag och medarbetare. I enlighet med stadens styrmodell ska verksamheterna ta fram konkreta mål och arbetsätt för att nå inriktningen i såväl Vision 2040 som stadens årliga budget.

Stadens program för ett jämställt Stockholm har beaktats i revideringen av visionen och ett jämställdhetsperspektiv ska alltid finnas med i genomförandet av visionen, liksom i alla stadens beslut som påverkar människors villkor.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta visionen och att ge nämnder och bolagsstyrelser i uppdrag att arbeta i visionens riktning. Samtidigt föreslås att kommunstyrelsen bör ges i uppdrag att utarbeta en kommunikationsplan och hållbarhetsrapport.

**Skarpnäcks stadsdelsförvaltning**  
Administrativa avdelningen

Björkhagsplan 6  
Box 5117  
121 17 Johanneshov  
Växel 08-508 150 00  
Fax 08-508 15 099  
skarpnack@stockholm.se  
stockholm.se

### Synpunkter och förslag

Nämnden ser positivt på det förslag till ny vision för staden som har tagits fram. Visionen ”Möjligheternas Stockholm”, och den

beskrivning av staden år 2040 som har tagits fram, är inspirerande och signalerar framtidstro och hopp. Samtidigt har ett omfattande arbete gjorts för att identifiera och beskriva de stora utmaningar som staden och världen står inför under tiden fram till 2040. Detta skapar en gemensam grund för stadens verksamheter i sitt arbete med att genomföra visionen.

Att visionen genom kommunfullmäktiges inriktningsmål har en tydlig koppling till nämndernas och verksamheternas arbete med planering och uppföljning är viktigt för att säkerställa att visionen är närvarande i det dagliga arbetet.

Maria Mathiasson Laxvik  
Stadsdelsdirektör

### **Bilagor**

1. Revidering av Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm, Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, dnr KS 2019/483
2. Möjligheternas Stockholm Vision 2040, remissutgåva

## **Attesterat av**

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

<b>Namn</b>	<b>Datum</b>
Maria Mathiasson Laxvik, Stadsdelsdirektör	2019-09-30